

Meerjarenbeleidsplan 2025 - 2028

Samen op weg naar het
Huis van de Samenleving

IFLA-UNESCO Manifest over de openbare bibliotheek 1994¹

Vrijheid, welvaart en de ontplooiing van de samenleving en het individu zijn fundamentele menselijke waarden. Deze kunnen alleen worden gerealiseerd door goed geïnformeerde burgers, die in staat zijn hun democratische rechten uit te oefenen en een actieve rol te spelen in de samenleving. Constructief deelnemen aan het maatschappelijk leven en meewerken aan het vormgeven van de democratie zijn afhankelijk van voldoende opleiding en van vrije en onbeperkte toegang tot kennis, wetenschap, cultuur en informatie.

De openbare bibliotheek, de plaatselijke toegangspoort tot kennis, schept een essentiële voorwaarde voor levenslang leren, onafhankelijke besluitvorming en de culturele ontwikkeling van individuen en maatschappelijke groeperingen.

Met dit manifest verklaart de Unesco, dat zij de openbare bibliotheek beschouwt als een stuwende kracht op de weg naar educatie, cultuur en informatie en als een essentiële factor bij de bevordering van vrede en welbevinden in de gedachten van mannen en vrouwen. De Unesco beveelt daarom nationale en lokale overheden met klem aan de uitbouw van het openbare bibliotheekwerk te ondersteunen en er zich actief voor in te zetten.

Inhoud

Voorwoord	4
Context en kader	5
DESTEP-analyse	5
Visie gemeenten op bibliotheekwerk	8
Wettelijke kader bibliotheekwerk	10
Onze Fundamenten	11
Visie en Missie	11
Strategie	12
Inhoudelijke programmalijnen	15
Programmalijn Geletterdheid	16
Programmalijn (Digitaal) Meedoen	18
Programmalijn Leven Lang Ontwikkelen	21
Organisatie	24
Personeel	24
Huisvesting	25
ICT-Infrastructuur	26
Financiën	27
Informatie en communicatie	28
Governance, Risk & Compliance	29

Voorwoord

Met trots presenteren wij de meerjarenvizie 2025 - 2028 van Bibliotheek Salland. In een tijd van snelle veranderingen en groeiende maatschappelijke uitdagingen, blijft onze bibliotheek een baken van kennis, cultuur en ontmoeting. Dit document schetst onze plannen en ambities voor de komende vier jaar, waarin we ons blijven inzetten voor een inclusieve en toegankelijke bibliotheek voor iedereen.

Onze visie is helder: de bibliotheek als het 'Huis van de Samenleving', waar iedereen welkom is om te leren, te groeien en zich te ontwikkelen. We bouwen voort op onze successen en blijven ons richten op het bevorderen van leesplezier, digitale inclusie en levenslang leren. Samen met onze partners in het onderwijs en het sociaal domein willen we zoveel mogelijk mensen bereiken en ondersteunen.

Flexibiliteit en aanpassingsvermogen zijn cruciaal in deze dynamische tijden. Daarom hebben we een strategie ontwikkeld die ons in staat stelt om snel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en behoeften in de samenleving. Dit meerjarenbeleidsplan is een levend document dat ons richting geeft, maar ook ruimte laat voor innovatie en verbetering.

Wij danken onze medewerkers, vrijwilligers en partners voor hun voortdurende inzet en samenwerking. Samen maken we van Bibliotheek Salland een plek waar iedereen zich thuis voelt en de kans krijgt om te groeien.

Sabine Tielenius Kruythoff
Directeur-bestuurder Bibliotheek Salland

Context en kader

DESTEP-analyse

De DESTEP-analyse helpt ons externe factoren te identificeren en te analyseren die ons functioneren beïnvloeden. Door demografische, economische, sociaal-culturele, technologische, ecologische en politiek-juridische trends te onderzoeken, kunnen we beter inspelen op veranderingen en strategische beslissingen nemen. In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste landelijke en lokale ontwikkelingen die van invloed zijn op het bibliotheekwerk van Bibliotheek Salland, om zo een gedetailleerd inzicht te krijgen in de uitdagingen en kansen die voor ons liggen.

Demografische trends

De bevolking van Nederland blijft naar verwachting de komende decennia groeien, tot 20,6 miljoen inwoners in 2070. Naar verwachting bereikt het inwonertal in 2037 de 19 miljoen, voornamelijk door immigratie en een stijgende levensduur². In het werkgebied van Bibliotheek Salland zijn de percentages van 65-plussers hoger dan het landelijke gemiddelde van 20,5%: Raalte 24,5%, Olst-Wijhe 23,4% en Ommen 23,9%³. De verwachting is dat de bevolking de komende jaren verder vergrijst.

² www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/bevolkingsgroei/toekomst

³ www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/leeftijd/ouderen

Economische trends

Laaggeletterdheid heeft aanzienlijke economische gevolgen. In het werkgebied van Bibliotheek Salland is tussen de 9% en 17% van de bevolking van 16-65 jaar laaggeletterd⁴ (Raalte 12%, Olst-Wijhe 17%, Ommen 9%). In iedere gemeente geldt dat de meeste laaggeletterden te vinden zijn onder 50-plussers van Nederlandse komaf, met een gezin. Laaggeletterden hebben vaak minder kansen op de arbeidsmarkt, zijn vaker werkloos en hebben doorgaans een lager inkomen.⁵ Dit leidt tot minder economische participatie en hogere kosten voor sociale voorzieningen.

Sociaal-culturele trends

- Verminderende leesvaardigheid onder kinderen: Een kwart van de 15-jarigen heeft onvoldoende leesvaardigheid om zelfstandig te functioneren.⁶ Vooral jongens, vmbo- en mbo-leerlingen, en meertalige leerlingen hebben hier last van. De bibliotheek speelt een cruciale rol in het bevorderen van leesplezier en leesvaardigheid vanaf jonge leeftijd.
- Belang van basisvaardigheden: In Nederland hebben 2,5 miljoen mensen van 16 jaar en ouder moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Dat komt neer op 12% van de bevolking.⁷ Dit heeft niet alleen gevolgen voor hun kansen op de arbeidsmarkt (zie economische trends), maar ook voor hun persoonlijke leven:
  - Gezondheid: Mensen met lage taalvaardigheden hebben vaak een slechtere gezondheid omdat ze moeite hebben om gezondheidsinformatie te begrijpen en toe te passen.
  - Zelfredzaamheid: Laaggeletterden zijn minder zelfredzaam en kunnen problemen ondervinden bij dagelijkse taken zoals reizen met het openbaar vervoer, het begrijpen van veiligheidsinstructies, of het invullen van formulieren.
  - Schulden: Er is een verband tussen laaggeletterdheid en schuldenproblematiek. Mensen die moeite hebben met taal, hebben vaak ook moeite met financiële administratie, wat kan leiden tot schulden.⁸
  - Sociale uitsluiting: Laaggeletterdheid kan leiden tot sociale uitsluiting. Mensen voelen zich vaker geïsoleerd en hebben minder toegang tot informatie en diensten.⁹ Het aanpakken van laaggeletterdheid is essentieel voor het verbeteren van de levenskwaliteit van deze inwoners en het verminderen van bredere maatschappelijke problemen. Laaggeletterdheid neemt toe door vergrijzing, de toestroom van nieuwkomers en afnemende leesvaardigheid bij jongeren.¹⁰
- Eenzaamheid: Iedere gemeente kent een hoog percentage eenzaamheid onder haar inwoners (Raalte 41,4%, Olst-Wijhe 43,6%, Ommen 42,5%). Deze percentages laten vanaf 2012 een stijgende trend zien.¹¹

4 geletterdheidinzicht.nl > laaggeletterdheid per gemeente

5 [Waarom is gebrek aan taalvaardigheden een probleem? | Expertisepunt Basisvaardigheden](#)

6 [Eén op de drie 15-jarige leerlingen in Nederland heeft onvoldoende leesvaardigheid | Stichting Lezen en Schrijven](#)

7 [Factsheet Laaggeletterdheid in Nederland.pdf](#)

8 <https://basisvaardigheden.nl/sites/default/files/2024-10/Aandacht-voor-basisvaardigheden-in-het-sociaal-domein.pdf>

9 [communicatie_gemeente_laagtaalvaardige_inwoners.pdf](#)

10 www.lezenenschrijven.nl > over laaggeletterdheid

11 [Dashboard - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein](#)

Technologische trends

De snelle technologische ontwikkelingen vereisen dat bibliotheken hun diensten blijven aanpassen en vernieuwen. Dit omvat het bevorderen van digitale geletterdheid en het bieden van toegang tot moderne technologieën en digitale bronnen.

- Digitale kloof: Niet iedereen kan gelijke tred houden met de digitalisering, wat leidt tot een groeiende tweedeling. Vooral ouderen, laagopgeleiden en mensen met een lager inkomen hebben vaak minder digitale vaardigheden. De bibliotheek kan helpen deze kloof te overbruggen door digitale geletterdheid te bevorderen.¹²
- Toename desinformatie en polarisatie: De informatiemaatschappij maakt het moeilijker om betrouwbare informatie te onderscheiden van desinformatie, wat leidt tot polarisatie en een afname van vertrouwen in politieke en maatschappelijke instanties.¹³ De bibliotheek kan bijdragen aan het vergroten van digitale weerbaarheid en kritisch denken.^{14, 15}

Ecologische trends

De VN Sustainable Development Goals (SDG's) zijn 17 doelen om de wereld in 2030 een betere plek te maken. Bibliotheek Salland draagt bij aan deze doelen door goed onderwijs, gezondheid en welzijn, en minder ongelijkheid te bevorderen. We verbinden onze beleidsdoelen bewust aan de SDG's om meer impact te creëren. Duurzaamheid is ook een centraal thema in de lokale beleidsplannen van de drie gemeenten.

¹² www.bibliotheeknetwerk.nl/publicaties/dossier-digitaal-burgerschap/de-digitale-kloof

¹³ www.kis.nl/sites/default/files/2022-06/theorie-en-aanpakken-van-polarisatie-uitgebreid.pdf

¹⁴ www.scp.nl/actueel/nieuws/2022/09/01/uitdaging-komende-politieke-jaar-houd-kritische-burgers-aangehaakt

¹⁵ www.slo.nl > thema's 21-eeuwse vaardigheden en digitale geletterdheid

Politiek-juridische trends

Lokale ontwikkelingen, het wettelijk kader en de netwerkagenda geven richting aan het bibliotheekwerk van Bibliotheek Salland. Dit werken we uit binnen de lokale context van ons werkgebied, rekening houdend met lokale speerpunten en ontwikkelingen, onze partners en beschikbare middelen. Dit is per gemeente verschillend, maar er zijn ook overeenkomsten.^{16, 17, 18}

- Plattelandsontwikkeling: Er is een gezamenlijke inzet om de sociale en economische vitaliteit van het platteland te bevorderen. Dit omvat het ondersteunen van agrarische bedrijven en het stimuleren van nieuwe economische activiteiten in het buitengebied.
- Betrokkenheid van inwoners: Alle drie de gemeenten hechten veel waarde aan de participatie van inwoners bij beleidsvorming en uitvoering. Ze organiseren regelmatig inspraakavonden en betrekken inwoners actief bij projecten en initiatieven.
- Duurzaamheid: (zie SDG's).
- Behoud van het sociaal-cultureel erfgoed.
- Leefbaarheid: De gemeenten streven naar het verbeteren van de leefbaarheid door het bevorderen van sociale cohesie, het verbeteren van de openbare ruimte en het waarborgen van de toegankelijkheid van voorzieningen.
- Sociaal domein: De gemeenten richten zich op vroegsignalering en preventie om toekomstige problemen en dure zorg te voorkomen. Er is veel aandacht voor het behouden van passende dienstverlening ondanks budgettaire uitdagingen.

Visie gemeenten op bibliotheekwerk

Visie Gemeente Raalte

Vanaf 2025 heeft de gemeente de zorgplicht voor een fysiek toegankelijke bibliotheek. De bibliotheek wordt steeds meer een huiskamer, een plek waar mensen bij elkaar komen voor kennis, informatie of cultuur, waar mensen graag verblijven om te studeren of ontmoeten. De bibliotheek verricht steeds meer een rol in het sociaal domein. Cultuur draagt bij aan persoonlijke ontplooiing, aan het welbevinden en (mentale) gezondheid, aan positieve gezondheid, waarbij het gaat om het vermogen om je aan te passen en eigen regie te voeren in het licht van sociale, fysieke en emotionele uitdagingen.

De gemeente omhelst de Code Diversiteit & Inclusie, welke de brede diversiteit en meerstemmigheid in de samenleving representeert. Dat betekent ruimte maken voor nieuwe verhalen en die verhalen ook laten horen, zien en ervaren. De gemeente Raalte wil een fijne en inclusieve samenleving zijn om in te wonen en te leven. Iedereen moet met plezier kunnen meedoen, ongeacht leeftijd, levensfase, geslacht, herkomst en inkomen. Door mensen bij elkaar te brengen, inspireren ze elkaar, groeit de gezamenlijke kennis en de slagkracht en ontstaan nieuwe initiatieven.¹⁹

Het gebouw in Heino is energetisch slecht en zou verduurzaamd moeten worden en langer (bemenst) open moeten zijn.

¹⁶ [Home | Programmabegroting 2025-2028](#)

¹⁷ [Omgevingsvisie | Gemeente Olst-Wijhe](#)

¹⁸ [Gemeente Ommen omgevingsvisie_dec_2021.pdf](#)

¹⁹ Gemeente Raalte Cultuurbeleidsplan 2024 'Cultuur versterkt'

Visie Gemeente Olst-Wijhe

In de Sociale toekomstvisie worden 4 thema's gedefinieerd:

- Prettig en veilig wonen, o.a. te bereiken door meer contact en verbondenheid tussen inwoners.
- Goed kunnen opgroeien, door gelijke kansen voor alle kinderen na te streven en hulp te verlenen bij opvoed- en opgroevragen aan ouders.
- Meedoen en samendoen, door mensen te helpen zelfredzamer te worden en een inclusieve samenleving centraal te stellen.
- Vitaal leven, o.a. door ouderen te helpen bij vitaal en gezond te blijven en een sociale omgeving die klaarstaat om een ander te helpen na te streven.²⁰

De bibliotheek is betrokken geweest bij de ontwikkeling van de Sociale toekomstvisie en kan bijdragen aan het bereiken van de gestelde doelen.

Visie Gemeente Ommen

De Gemeente Ommen wil dat alle inwoners optimaal mee kunnen doen aan de samenleving en dat het daarvoor belangrijk is om goed te kunnen lezen en digitaal vaardig te zijn. De Gemeente Ommen erkent de bijdrage die Bibliotheek Salland kan leveren aan het vergroten van de zelfredzaamheid en participatie van inwoners. Ze realiseert zich dat, om het bereik onder kwetsbare doelgroepen te vergroten, een breder en gevarieerder aanbod nodig is op het gebied van (digitale) geletterdheid. Een belangrijk onderdeel hiervan is ook samenwerking met scholen en maatschappelijke organisaties, waarbij de bibliotheek een grote rol speelt.²¹

De gemeente Ommen wil werken vanuit een integrale aanpak die aansluit bij het leven van de inwoners. Hierbij kiezen ze voor een positieve en activerende benadering en onderkennen ze de talenten en kansen van ieder individu. Speerpunten in het beleidsplan sociaal domein zijn: kansengelijkheid, (mentale) veerkracht en de kracht van de gemeenschap, waarbij ze specifieke aandacht hebben voor jongeren met een verhoogd risico op (mentale) problemen.²²

²⁰ Gemeente Olst-Wijhe Sociale toekomstvisie 2024-2034 'Om het goede te behouden, is verandering nodig'

²¹ Gemeente Ommen Cultuur & Erfgoednota 2021 - 2030

²² Alle Ommenaren tellen mee, Visie sociaal domein Ommen 2025-2030

Wettelijk kader bibliotheekwerk

Bibliotheekwet en zorgplicht

De Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) beschrijft de verantwoordelijkheden van verschillende bestuurslagen.²³ Het Rijk is verantwoordelijk voor het stelsel als geheel en de digitale bibliotheek, de provincie voor de provinciale ondersteuningsinstellingen, en de gemeente voor het lokale bibliotheekwerk.

De wet legt ook vast in welke functies een openbare bibliotheek moet voorzien:

- **Kennis en informatie beschikbaar stellen:** Bijvoorbeeld door boeken uit te lenen, een informatiepunt digitale overheid in te richten, en informatiebijeenkomsten te organiseren over gezondheid, vrijwilligerswerk of duurzaamheid.
- **Mogelijkheden bieden voor ontwikkeling en educatie:** Bijvoorbeeld door taaltrainingen te geven aan volwassenen die niet goed kunnen lezen en schrijven, of om op lagere scholen een les over mediawijsheid te geven, bijvoorbeeld om nepnieuws te herkennen.
- **Stimuleren om te lezen:** Bijvoorbeeld door leesclubs op te zetten, voorleesmiddagen te organiseren of door ouders en medewerkers van kinderdagverblijven te stimuleren om voor te lezen.
- **Ontmoetingen en debatten organiseren:** Bijvoorbeeld door een themacafé, lunch, quiz of markt te organiseren. Of door verkiezingsdebatten te organiseren.
- **Mensen laten kennismaken met kunst en cultuur:** Bijvoorbeeld door lezingen, exposities, films, concerten, stadswandelingen, workshops en voorstellingen te organiseren.

In 2019 is de bibliotheekwet geëvalueerd. Die evaluatie heeft ertoe geleid dat er een landelijk Bibliotheekconvenant is opgesteld, waarvan ondertussen een eerste herziening heeft plaatsgevonden. Bovendien hebben gemeenten en provincies vanaf 2026 een zorgplicht om toegang tot een openbare bibliotheek, die de hele breedte aan maatschappelijke bibliotheekfuncties aanbiedt, te waarborgen.

Bibliotheekconvenant 2024 - 2027²⁴

In het bibliotheekconvenant hebben de bibliotheken en de drie overheidslagen vastgelegd dat zij zich gezamenlijk gaan inzetten voor:

- **Geletterde samenleving:** Bevorderen van geletterdheid en leesplezier, met speciale aandacht voor jongeren en meertalige leerlingen.
- **Participatie in de informatiesamenleving:** Zorgen voor digitale inclusie en ondersteuning bij digitale vaardigheden.
- **Leven lang ontwikkelen:** Stimuleren van persoonlijke ontwikkeling en basisvaardigheden door middel van lokale en regionale leernetwerken.
- **Een robuuste bibliotheek:** Richt zich op het versterken van de bibliotheek als een stabiele en toekomstbestendige organisatie. Dit wordt bereikt door te investeren in randvoorwaarden zoals voldoende financiering, professionele ontwikkeling van medewerkers, en samenwerking met lokale en regionale partners.

²³ wetten.overheid.nl/BWBR0035878/2022-07-01

²⁴ [Bibliotheekconvenant 2024-2027.pdf](#)

Onze Fundamenten

In dit hoofdstuk presenteren we de fundamenteën van onze organisatie: onze missie, visie, strategie, kernwaarden en uitgangspunten. Deze elementen vormen de basis van ons werk en geven richting aan onze inspanningen. Ze weerspiegelen onze toewijding aan de gemeenschap en onze ambitie om een positieve impact te maken. Door deze fundamenteën helder te definiëren, leggen we een solide basis voor onze toekomstige groei en ontwikkeling.

Visie en Missie

De bibliotheek maakt de wereld van mensen groter. We bieden een rijke collectie media en ondersteunen zelfredzaamheid en ontwikkeling door het organiseren van kennis- en informatie-uitwisseling. We dromen van een sterke lokale gemeenschap waarin mensen elkaar verstaan en begrijpen, iedereen meedoet en zich kan ontwikkelen tot wie hij of zij wil zijn.

Onze bibliotheken zijn huiskamers van de samenleving waar iedereen welkom is en zich thuis kan voelen. Een plek om te ontspannen, kennis te halen en te delen, maar ook om mensen te ontmoeten en samen te werken. Bibliotheek Salland. Niet alleen ... boeken.

Strategie

Programmalijnen

Bibliotheek Salland geeft vorm aan haar visie en missie, aansluitend bij de landelijke- en lokale ontwikkelingen, door het formuleren van 3 inhoudelijke programmalijnen en 1 programmalijn gericht op toekomstbestendigheid.

- Geletterdheid: richt zich op preventie- en bestrijding van laaggeletterdheid.
- (Digitaal) Meedoen: richt zich op digitale inclusie, digitaal burgerschap en ondersteuning bij praktische vragen binnen het sociaal domein (informatieknooppunt).
- Leven Lang Ontwikkelen: richt zich op het blijven ontwikkelen van (basis)vaardigheden, zelfontplooiing (intellectueel, creatief, persoonlijk) en kennisdeling.
- Robuuste bibliotheek: richt zich op het versterken van de bibliotheek als een stabiele en toekomstbestendige organisatie.

Ondersteuning en facilitering

De dienstverlening aan het publiek en netwerkpartners wordt professioneel ondersteund en gefaciliteerd door team Bedrijfsvoering (facilitair, marketing en communicatie, HRM, financiën en IT).

Continue verbetering

Bibliotheek Salland verbetert haar diensten en processen voortdurend, door toepassing van de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act):

- Plan (Plannen): Strategische doelen en actieplannen worden vastgesteld op basis van gebruikersbehoeften en trends.
- Do (Uitvoeren): De geplande acties en strategieën worden geïmplementeerd, met betrokkenheid van medewerkers, vrijwilligers en gebruikers.
- Check (Controleren): De voortgang en prestaties van de acties worden geëvalueerd en vergeleken met de doelen.
- Act (Bijsturen): Op basis van de evaluatie worden aanpassingen en verbeteringen doorgevoerd.

Door deze cyclus te volgen, kan Bibliotheek Salland zich voortdurend aanpassen en verbeteren, wat essentieel is voor het voldoen aan de veranderende behoeften van de gemeenschap en het waarborgen van de kwaliteit van de dienstverlening. Onze professionaliteit vergroten we door stappen te maken op het gebied van impactgericht werken, het consequent toepassen van de PDCA-cyclus en projectmatig werken. Alles wat we doen, leggen we jaarlijks langs de meetlat van kader, missie/visie en gewenste impact. We consolideren wat succesvol is en sturen bij als dat niet het geval is.

Kernwaarden

Onze professionele medewerkers, ondersteund door een groot aantal vrijwilligers, zetten hun kennis, ervaring en netwerk in om het verschil te maken in onze gemeenten. De gedeelde kernwaarden van Bibliotheek Salland zijn leidend bij alles wat we doen. Hier staan we voor. Hier mag je ons op aanspreken.

- **Betrouwbaar:** We bieden toegang tot betrouwbare informatie. Daarnaast zijn we een betrouwbare partner voor gemeenten, partijen waarmee we samenwerken, gebruikers en medewerkers.
- **Betrokken:** Wij zijn betrokken bij de samenleving en bij de gemeenschap in Raalte, Ommen en Olst-Wijhe in het bijzonder. We weten wat er leeft. Wij verdiepen ons in de ander, we verwonderen ons en stellen vragen. Zo gaan we voorbij gebaande paden en komen we verder.
- **Inclusief:** We zijn er voor iedereen ongeacht huidskleur, geslacht, gender, seksuele geaardheid, leeftijd of religieuze overtuiging. We maken werk van diversiteit in programma, publiek, personeel en partners.
- **Onafhankelijk:** Het is onmogelijk om neutraal en waardenvrij te zijn, maar als publiek gefinancierde organisatie zijn we wel onafhankelijk. We bieden ruimte aan allerlei verschillende stemmen. De grondwet, wederzijds respect en ruimte voor dialoog zijn hierin leidend. We houden de balans in het oog tussen enerzijds herkenning en anderzijds kennismaken met nieuwe gezichtspunten.
- **Samen:** Deze kernwaarde betekent voor ons dat we altijd op zoek zijn naar manieren om onze gemeenschap te versterken en te verbinden; met inwoners, samenwerkingspartners, maar ook binnen onze eigen organisatie. We geloven dat we samen sterker staan en dat we door samenwerking een positieve impact kunnen hebben op onze omgeving.

Bouwstenen en uitgangspunten bij de programmalijnen

We zien graag dat de inwoners van ons werkgebied onze collectie media en diensten steeds vaker gebruiken. Dat doen ze als ons aanbod van hoge kwaliteit is. Het behoud van die kwaliteit vereist onze constante aandacht. We willen onze inwoners de op maat gesneden en inspirerende dienstverlening bieden die zij van ons verwachten. Van vertrouwde, bestaande diensten (zoals de uitleen van boeken) tot nieuwe (zoals het Informatiepunt Digitale Overheid).

We willen onze inwoners op maat gesneden en inspirerende dienstverlening bieden die zij van ons verwachten.

Om dat te bewerkstelligen wordt binnen iedere programmalijn invulling gegeven aan vier bouwstenen:

- **Publieke plek:** De publieke plek biedt ruimte voor ontmoeting en ontspanning. De ruimte faciliteert de dienstverlening voor de inhoudelijke thema's door het bieden van werkplekken, cursusruimte, ontmoetingsruimte, leestafel, informatiebalie, etc. Ook buiten de muren van onze gebouwen vergroten we onze aanwezigheid. De Bibliotheek is de 'third place' voor onze inwoners.
- **Medewerkers:** De bibliotheekmedewerker gaat in gesprek en werkt aan het opbouwen van een relatie met de inwoners en andere organisaties uit regio Salland.
- **Collectie:** De collectie media vol kennis en verhalen wordt steeds rijker, dynamischer en interactiever. We streven naar een aantrekkelijk aanbod voor alle leeftijden en interesses. Een dynamische en interactieve verzameling van boeken, e-books en tijdschriften die bijdraagt aan de ontwikkeling en maatschappelijke kansen van de inwoners. De collectie media stellen we niet enkel meer ter beschikking om te lenen, maar vormt een logisch geheel met de activiteiten en programma's van de Bibliotheek.
- **Programmering:** Diverse programma's en activiteiten die talentontwikkeling en maatschappelijke vraagstukken centraal stellen.

Bij het werken aan de doelen in onze programmalijnen hanteren we uitgangspunten, die voor ons als een diepere leidraad gelden bij alles wat we doen.

- **Community Library:** In ons denken en doen laten wij ons inspireren door de visie van David Lankes op bibliotheekwerk.²⁵ Zijn gedachtegoed benadrukt dat bibliotheken en bibliotheekmedewerkers een cruciale rol spelen in kenniscreatie binnen gemeenschappen. Enkele kernpunten zijn:
  - Kenniscreatie door conversatie: Kennis wordt gecreëerd door middel van gesprekken, die door onze medewerkers worden gefaciliteerd.
  - Gemeenschapsgericht: We richten ons op de behoeften en interesses van de inwoners van Salland.
  - Duurzame basis: We bieden een duurzame basis voor kenniscreatie, waarbij leren en kennisdeling centraal staan.
  - Nieuwe rol van bibliothecarissen: Onze medewerkers zijn actieve deelnemers in het kenniscreatieproces, niet alleen beheerders van informatie.
  - Inclusiviteit en toegankelijkheid: We zorgen ervoor dat onze diensten en middelen toegankelijk zijn voor iedereen.

Deze principes helpen ons een centrale rol te spelen in het bevorderen van een geïnformeerde en betrokken gemeenschap.

- **Samenwerken:** Samen betekent voor ons dat we een gemeenschap vormen waarin iedereen welkom is en zich thuis voelt. Waar mensen samenkomen, ideeën uitwisselen en elkaar inspireren. We zetten de komende beleidsperiode in op co-creatie met inwoners om relevanter voor hen te zijn en ons bereik te vergroten. Daarnaast blijven we samenwerken met onze maatschappelijke partners, maar willen de samenwerkingen beter uitwerken/vastleggen. Alleen samen kunnen we de maatschappelijke vraagstukken waar we voor staan, aanpakken. Iedere partner vanuit de eigen expertise.
- **Organisatiebrede aanpak:** Onderwerpen zoals bijv. gezinsaanpak, digitaal burgerschap en interne communicatie pakken we organisatiebreed op. Door input van alle teams te integreren, brengen we meer samenhang in onze dienstverlening en kunnen we uiteindelijk meer impact bereiken.

Inhoudelijke programmalijnen

Bibliotheek Salland is werkzaam in verschillende domeinen, welke binnen het 'Huis van de Samenleving' bij elkaar komen. Deze domeinen komen binnen de drie inhoudelijke programmalijnen tot hun recht:

- Geletterdheid: richt zich op preventie- en bestrijding van laaggeletterdheid.
- (Digitaal) Meedoen: richt zich op digitale inclusie, digitaal burgerschap en ondersteuning bij praktische vragen binnen het sociaal domein (informatieknooppunt).
- Leven Lang Ontwikkelen: richt zich op het blijven ontwikkelen van (basis)vaardigheden, zelfontplooiing (intellectueel, creatief, persoonlijk) en kennisdeling.

Het doel is om inwoners een inspirerende en op maat gesneden dienstverlening te bieden, van traditionele boeken-uitleen tot (relatief) nieuwe diensten zoals het Informatiepunt Digitale Overheid.

Hieronder geven wij een omschrijving van de inhoudelijke programmalijnen. De uitwerking kan per gemeente verschillen, afhankelijk van de beschikbare financiële middelen, lokale speerpunten en het lokale speelveld. In onze jaarplannen concretiseren wij deze plannen in activiteiten per programmalijn.

Programmalijn Geletterdheid

Als je niet goed kunt lezen, schrijven en/of rekenen, heb je minder kans op een baan, minder grip op je financiën en een minder gezonde levensstijl (zie ook hoofdstuk Context, pagina 5). Bibliotheek Salland stimuleert leesplezier op non-formele wijze, beginnend bij jonge kinderen om een basis voor taalvaardigheid te leggen. Dit bevordert gelijke kansen voor alle inwoners. We ondersteunen ouders bij het voorlezen en werken samen met het onderwijs om leesplezier te vergroten. Onze leesbevorderende activiteiten bieden een gevarieerd aanbod voor alle leeftijden, waardoor werelden vol verhalen en kennis opengaan.²⁶

Doelstelling

Bibliotheek Salland helpt inwoners bij het vergroten van leesplezier en taalvaardigheden en ondersteunt professionals bij het inspireren van (jonge) lezers in hun omgeving.

Resultaten

- Stijging van het aantal inwoners die gebruik maakt van de diensten van de bibliotheek.
- Bijdragen aan de preventie van laaggeletterdheid door samenwerking met 100% van het onderwijs (kov, po, vo, mbo).
- 90% van de kinderen in het (voorschoolse) onderwijs is bibliotheek lid.
- 80% van de kinderopvanglocaties en scholen bezoekt jaarlijks de bibliotheek voor een of meerdere groepsbezoeken op het gebied van geletterdheid.
- Kennis- en inspiratiecentrum op het gebied van taalbevordering en leesplezier.

Hoe doen we dat?

Doelgroepen

De bibliotheek is er voor alle inwoners, maar de komende beleidsperiode focussen we ons op 2 doelgroepen:

- Kinderen 0-18 jaar: in het kader van preventie laaggeletterdheid en kansengelijkheid.
- Volwassenen 50-65 jaar van Nederlandse komaf (werkenden en niet-werkenden) met een gezin, omdat zich in alle drie de gemeenten binnen deze doelgroep de meeste laaggeletterden bevinden.

Collectie en Abonnementen

- Beschikbaar stellen van een ruime, actuele en uitnodigende collectie media, zowel fysiek als online, gericht op taalbevordering en leesplezier.
- Abonnementenstructuur aanpassen aan brede dienstverlening bibliotheek.
- Onderzoeken van mogelijkheden voor gratis en/of boetevrije lidmaatschappen.

Activiteiten en Programma's

- Organiseren van een inspirerend activiteitenprogramma gericht op geletterdheid en leesplezier voor kinderen, jongeren en volwassenen.
- Deelname aan (landelijke) campagnes gericht op taal en leesplezier: de Nationale Voorleesdagen, (Kinder)Boekenweek, NLLeest (volwassenen en junior), Vakantielezen en de Week van Lezen en Schrijven.

Samenwerking en Ondersteuning

- Intensieve samenwerking met onderwijsinstellingen (kov, po, vo, mbo) om leesplezier te vergroten en laaggeletterdheid te voorkomen.
- Actief signaleren van laaggeletterdheid bij bibliotheekbezoekers en deelnemers van activiteiten.
- Doorverbinden van laaggeletterde bezoekers naar het Taalpunt voor verdere ondersteuning.
- Versterken van het netwerk en samenwerking met partnerorganisaties.

Kennisdeling en Inspiratie

- Inspireren en ondersteunen van pedagogisch medewerkers en leerkrachten om ambassadeurs van leesplezier te worden.
- Ondersteunen en inspireren van ouders bij de taalontwikkeling van henzelf en hun kinderen.
- Inwoners inspireren met boekentips en motiverende activiteiten.

Rapportage

- Aantal (nieuwe) bibliotheekleden en gebruikers van bibliotheekdiensten per jaar.
- Percentage kinderen in het (voorschoolse) onderwijs dat lid is van de bibliotheek.
- Aantal groepsbezoeken van kinderopvanglocaties en scholen aan de bibliotheek.
- Aantal samenwerkingsverbanden met onderwijsinstellingen en andere partnerorganisaties.
- Aantal georganiseerde activiteiten en het aantal deelnemers.
- Aantal doorverwijzingen van en naar het Taalpunt.
- Tevredenheid van gebruikers over de collectie media.
- Tevredenheid van deelnemers over de activiteiten.
- Tevredenheid samenwerkingspartners.

Programmalijn (Digitaal) Meedoen

De snel toenemende digitalisering vraagt om goede digitale basisvaardigheden voor jong en oud. Bibliotheek Salland ondersteunt inwoners hierbij door samen met partners hulp te bieden en digitale cursussen te geven. **Digitale vaardigheden** omvatten twee basisaspecten: **digitale inclusie** en **digitaal burgerschap**. Digitale inclusie betekent dat iedereen toegang heeft tot digitale technologieën en deze kan gebruiken. Digitaal burgerschap houdt in dat mensen verantwoord en effectief deelnemen aan de digitale samenleving.²⁷ Er is een sterke relatie tussen laaggeletterdheid en lage digitale vaardigheden:

- **Basisvaardigheden:** Laaggeletterden hebben vaak moeite met lezen en schrijven, wat ook hun vermogen beïnvloedt om digitale technologieën te gebruiken.
- **Toegang tot informatie:** Mensen met lage geletterdheid hebben vaak beperkte toegang tot informatie over hoe ze digitale apparaten en internet kunnen gebruiken.
- **Zelfvertrouwen:** Laaggeletterde personen kunnen een gebrek aan zelfvertrouwen ervaren bij het gebruik van digitale technologieën, wat kan leiden tot een vermindering van technologie.
- **Onderwijs en training:** Veel educatieve programma's en trainingen voor digitale vaardigheden zijn niet altijd toegankelijk voor laaggeletterde personen.
- **Sociaaleconomische factoren:** Laaggeletterdheid en lage digitale vaardigheden komen vaak voor in dezelfde sociaaleconomische groepen, die minder toegang tot technologie en middelen hebben.

²⁷ [The causes of poor digital literacy in educational practice, and possible solutions among the stakeholders: a systematic literature review | SN Social Sciences](#)

²⁷ [A recurrent topic of concern among those working to address the digital divide is the way in which that divide is deeply struc](#)
²⁷ [EJ1334602.pdf](#)

Het aanpakken van beide problemen is essentieel voor deelname aan de moderne samenleving. Daarnaast bevordert de bibliotheek digitaal burgerschap, zodat mensen bewust en veilig omgaan met internet en (sociale) media. Voor sommige inwoners is toegang tot het sociaal domein lastig, daarom biedt de bibliotheek laagdrempelige ondersteuning en informatievoorziening. Bij het Infopunt wordt niet alleen antwoord gegeven op vragen, maar ook doorgevraagd naar onderliggende problemen.

Doelstelling

Bibliotheek Salland helpt inwoners bij het versterken van hun (digitale) basisvaardigheden en ontwikkelt zich, in samenspraak met gemeenten, tot een informatieknooppunt voor laagdrempelige vragen binnen de thema's van het sociaal domein.

Resultaten

- Stijging van het aantal inwoners dat gebruikt maakt van de diensten van de bibliotheek.
- Bijdrage aan de preventie van laagdigitaalvaardigheid door samenwerking met 100% van het onderwijs (kov, po, vo, mbo).
- 80% van de kinderopvanglocaties en scholen bezoekt jaarlijks de bibliotheek voor een of meerdere groepsbezoeken op het gebied van digitale vaardigheden/digitaal burgerschap.
- Bijdrage aan laagdrempelige informatievoorziening op het gebied van de digitale overheid.
- Bijdrage aan laagdrempelige informatievoorziening op het gebied van het sociaal domein.
- Kennis- en inspiratiecentrum op het gebied van digitale inclusie en digitaal burgerschap.

Hoe doen we dat?

Doelgroepen

De bibliotheek is er voor alle inwoners, maar de komende beleidsperiode focussen we ons op 3 doelgroepen:

- Kinderen 0-18 jaar: Het ontwikkelen van digitale vaardigheden vanaf jonge leeftijd is essentieel voor de persoonlijke, academische en professionele groei van kinderen en jongeren.²⁸
- Volwassenen van 50-65 jaar van Nederlandse komaf (werkenden en niet-werkenden), met een gezin: Vanwege de relatie tussen laaggeletterdheid en lage digitale vaardigheden.
- Volwassenen van 65 jaar en ouder: Uit onderzoek blijkt dat ongeveer 79% van de mensen tussen 65 en 75 jaar dagelijks internet gebruikt.²⁹ Echter, slechts 18% van deze groep heeft meer dan basis digitale vaardigheden.³⁰ Dit wijst erop dat een groot deel van de ouderen in Nederland ondersteuning nodig heeft om hun digitale geletterdheid te verbeteren.

²⁸ [Digitale vaardigheden hebben een positief effect op leerresultaten van kinderen](#)

²⁹ [DigitalScouts WP2_NL_National_Report_V3.pdf](#)

³⁰ [Netherlands in leading position for digital literacy in Europe](#)

Collectie en Abonnementen

- Beschikbaar stellen van een ruime, actuele en uitnodigende collectie media, zowel fysiek als online, gericht op digitale geletterdheid.
- Abonnementenstructuur aanpassen aan brede dienstverlening bibliotheek.

Activiteiten en Programma's

- Organiseren van een inspirerend activiteitenprogramma gericht op digitale inclusie en digitaal burgerschap.
- Deelname aan (landelijke) campagnes gericht op digitale vaardigheden: Media Ukkie Dagen, Week van de Mediawijsheid, Actiedag Cybercrime Politie Oost-Nederland, Dag van de digitale inclusie.
- Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) en Digitale Cafés (DC) in alle locaties en buurtdorpen.

Samenwerking en ondersteuning

- Intensieve samenwerking met onderwijsinstellingen (kov, po, vo, mbo) om laagdigitaalvaardigheid te voorkomen.
- Actief signaleren van laagdigitaalvaardigheid bij bibliotheekbezoekers en deelnemers van activiteiten.
- Toeleiding en doorverwijzing van laagdigitaalvaardigen naar het Digitaal Café.
- Realiseren van informatiepunten voor vragen over taal, digitale vaardigheden en binnen het sociaal domein (in afstemming met en aansluitend bij de visie van de gemeente op het sociaal domein).
- Opbouw van een netwerk rond spreekuren en afspraken met partners over toeleiding en doorverwijzing.
- Versterken van het netwerk en samenwerking met partnerorganisaties.

Kennisdeling en inspiratie

- Ondersteuning van ouders bij mediaopvoeding.

Rapportage

- Aantal (nieuwe) bibliotheekleden en gebruikers van bibliotheekdiensten per jaar.
- Percentage kinderen in het (voorschoolse) onderwijs dat lid is van de bibliotheek.
- Aantal groepsbezoeken van kinderopvanglocaties en scholen aan de bibliotheek.
- Aantal samenwerkingsverbanden met onderwijsinstellingen en andere partnerorganisaties.
- Aantal georganiseerde activiteiten en het aantal deelnemers.
- Aantal doorverwijzingen (warme verbinding) van en naar het Digitaal Café en/of het IDO.
- Tevredenheid van gebruikers over de collectie media.
- Tevredenheid van deelnemers over de activiteiten.
- Tevredenheid samenwerkingspartners.

Programmalijn Leven Lang Ontwikkelen

Leven Lang Ontwikkelen betekent dat je voortdurend blijft leren en jezelf ontwikkelen gedurende je hele leven. Dit is cruciaal om inzetbaar te blijven op de arbeidsmarkt en om je persoonlijke en professionele vaardigheden te verbeteren. Het draagt ook bij aan persoonlijke groei, zoals het verbreden van je horizon, het ontdekken van nieuwe interesses en het vergroten van zelfvertrouwen.

De programmalijnen Geletterdheid en (Digitaal) Meedoen richten zich op het verwerven van basisvaardigheden die essentieel zijn voor deelname aan de samenleving. De programmalijn Leven Lang Ontwikkelen gaat verder en richt zich op doorontwikkeling voor mensen die al basisvaardig zijn, zoals op het gebied van taal, digitale vaardigheden of andere gebieden, afhankelijk van de diverse behoeften van de gebruikers. Voor mensen die geen gebruik meer maken van het formele onderwijssysteem, is de bibliotheek een belangrijke publieke voorziening die leven lang ontwikkelen ondersteunt. Bibliotheek Salland biedt een breed scala aan boeken, digitale middelen, deskundige medewerkers en inspirerende activiteiten om kennis te vergroten en te delen. Ze brengen de juiste partijen samen om persoonlijke ontwikkeling te bevorderen en ontmoeting te stimuleren.³¹

Doelstelling

Bibliotheek Salland helpt inwoners bij hun voortdurende persoonlijke ontwikkeling.

Resultaten

- Kennis- en inspiratiecentrum op het gebied van leven lang ontwikkelen.
- We zetten inwoners aan tot reflectie, kritisch denken en bewust handelen, door te leren en te ontmoeten.
- We activeren de gemeenschap om mee te denken, mee te programmeren, om samen te werken.

Hoe doen we dat?

Collectie en Abonnementen

- Beschikbaar stellen van een ruime, actuele en inspirerende collectie media, zowel fysiek als online, gericht op een leven lang ontwikkelen.
- Abonnementenstructuur aanpassen aan brede dienstverlening bibliotheek.

Activiteiten en Programma's

- Tijdens deze beleidsperiode transformeert Bibliotheek Salland naar een community bibliotheek die aansluit bij de behoeften van de gebruikers. Nieuwe initiatieven voor activiteiten worden zorgvuldig geïntroduceerd om het proces beheersbaar te houden en ruimte te creëren voor geleidelijke ontdekking van de betekenis van deze transitie voor ons werk. Binnen de programmalijn Leven Lang Ontwikkelen worden activiteiten bepaald door de wensen en behoeften van de gebruikers. Ideeën van inwoners die binnen de vastgestelde thema's passen, worden samen uitgewerkt. In de toekomst zullen ook onderwerpen buiten de thema's worden verkend. De thema's voor de komende beleidsperiode zijn gekozen op basis van landelijke en lokale ontwikkelingen:
  - Sallandse Historie: Behoud en deel sociaal-cultureel erfgoed met nieuwe en toekomstige generaties.
  - Democratie: Bevorder kritisch denken en debat om geïnformeerde beslissingen en respect voor rechten en vrijheden te stimuleren. Het verbreedt de kijk op de wereld. We sturen nooit aan op een bepaalde (politieke) voorkeur, maar delen verschillende invalshoeken zodat mensen zelf een keuze kunnen maken.
  - Economie & Arbeid: Stimuleer financiële zelfredzaamheid en arbeidsmarktaandeelname door educatie, informatie en netwerken.
  - Klimaat en Duurzaamheid: Richt zich op het verminderen van de impact op het milieu en bevorderen van een duurzame toekomst.
- Organiseren van een inspirerend activiteitenprogramma voor kinderen, jongeren en volwassenen, gericht op leven lang ontwikkelen en binnen de kaders van de vastgestelde thema's.
- In iedere gemeente is minimaal één ontwikkelkring actief. Een ontwikkelkring is een initiatief dat zich richt op het bevorderen van persoonlijke ontwikkeling en educatie. Het biedt een centrale plek waar mensen samen kunnen komen om te leren, vaardigheden te ontwikkelen en kennis te delen.

Samenwerking en Ondersteuning

- Activeren van de gemeenschap om mee te denken, mee te programmeren en samen te werken.
- Samenwerken met partnerorganisaties voor het organiseren van lezingen en activiteiten.

Kennisdeling en Inspiratie

- Bieden van toegang tot een kennisbank met digitale kranten, handige websites, voorleesfilmpjes, uittreksels, oefenexamens voor het rijbewijs en meer.
- Continu aanbieden van online programmering.

Rapportage

- Aantal (nieuwe) bibliotheekleden en gebruikers van bibliotheekdiensten per jaar.
- Aantal samenwerkingsverbanden met partnerorganisaties en burgerinitiatieven.
- Aantal georganiseerde activiteiten en het aantal deelnemers.
- Tevredenheid van gebruikers over de collectie media en online aanbod.
- Tevredenheid van deelnemers over de activiteiten.
- Tevredenheid samenwerkingspartners.

Organisatie

Dit hoofdstuk beschrijft de organisatiedoelen op het gebied van bedrijfsvoering. Deze doelen zijn de kern van onze strategie om een efficiënte, innovatieve en toekomstbestendige organisatie te creëren. Met duidelijke richtlijnen en doelstellingen streven we naar een optimale inzet van middelen en een verbeterde samenwerking tussen afdelingen. Dit stelt ons in staat om onze dagelijkse operaties te verbeteren en flexibel en veerkrachtig te reageren op toekomstige uitdagingen en kansen.

Personeel

De bevolking groeit, problematiek wordt complexer en ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Oudere medewerkers moeten langer doorwerken en de inhoud van hun werk verandert sterk door snelle technologische en maatschappelijke ontwikkelingen. Dit heeft een grote impact op bibliotheekmedewerkers. Onze ambitie om het Huis van de Samenleving te worden, vraagt om nieuwe kennis, competenties en vaardigheden van medewerkers.

Doelstelling

Bibliotheek Salland heeft en behoudt een sterk, gemotiveerd en bekwaam team van medewerkers en vrijwilligers dat hoogwaardige diensten levert aan de gemeenschap.

Resultaten

- Goed opgeleide en gemotiveerde medewerkers.
- Klanten voelen zich welkom, gezien en gerespecteerd.
- Efficiënte personeelsplanning.
- Kernwaarden terugzien in het gedrag van medewerkers.
- Werken volgens de Fair Practice Code.³²
- Werken volgens de Code Diversiteit & Inclusie.³³

³² Fair Practice Code | Gedragscode voor de culturele en creatieve sector

³³ Code Inclusie & Diversiteit in cultuursector - Code Diversiteit & Inclusie

Hoe doen we dat?

- Aantrekken en behouden van getalenteerde medewerkers door een aantrekkelijke werkomgeving en goede arbeidsvoorwaarden te bieden.
- Strategische personeelsplanning implementeren om beter in te spelen op toekomstige personeelsbehoeften en -uitdagingen.
- Investeren in deskundigheidsbevordering van medewerkers om hun vaardigheden en kennis up-to-date te houden.
- Bevorderen van een inclusieve werkomgeving waarin diversiteit wordt gewaardeerd en gestimuleerd.
- Zorgen voor een gezonde en veilige werkomgeving en ondersteunen van een goede werk-privébalans.
- Ontwikkelen van een flexibele organisatiestructuur die snel kan inspelen op veranderingen en behoeften van de gemeenschap (ruimte voor jobcarving en jobcrafting).
- Beleid voeren om ongewenst gedrag te voorkomen en, als dat niet mogelijk is, te beperken.
- Vrijwilligersbeleid actualiseren en blijven investeren in het binden en boeien van onze vrijwilligers.
- Waar dat passend is reageren we positief op stageverzoeken.

Rapportage

- Medewerkerstevredenheid (bijv. via enquêtes).
- Verzuimrapportage.
- Aantal gevolgde trainingen en opleidingen.

Huisvesting

De doorontwikkeling tot community bibliotheek vraagt om meer/andere ruimte, zoals cursuslokalen, loketten met privacy en een huiselijke sfeer. Veiligheid blijft hierbij een belangrijk aandachtspunt.

Doelstelling

De publieksruimtes van Bibliotheek Salland zijn toekomstbestendige, toegankelijke en inspirerende omgevingen die voldoen aan de behoeften van de gemeenschap.

Resultaten

- Behoud huidige aantal fysieke voorzieningen en openingstijden en zo nodig uitbreiden tot minimaal de landelijke norm i.k.v. de zorgplicht.
- Prettige verblijfsruimtes geschikt voor activiteiten en ontmoeting.
- Veiligheid van medewerkers, vrijwilligers en gebruikers is gewaarborgd.

Hoe doen we dat?

- Toegankelijke infrastructuur voor alle gebruikers.
- Ontwikkelen van flexibele/multifunctionele ruimtes die geschikt zijn voor diverse activiteiten en doelgroepen en die gemakkelijk kunnen worden aangepast aan veranderende behoeften en trends.
- Gastvrije en uitnodigende sfeer creëren.
- Ontwikkelen van ruimtes die sociale interactie en gemeenschapsvorming bevorderen.
- Optimaliseren van een veilige omgeving voor medewerkers en klanten.

Rapportage

- Aantal vestigingen en professioneel bemensde en - onbemensde openingsuren.
- Bezettingsgraad van verblijfsruimtes.
- Tevredenheid gebruikers over inrichting en faciliteiten.
- Aantal veiligheidsincidenten.

ICT-Infrastructuur

De snelle digitalisering en technologisering brengt nieuwe kansen en bedreigingen met zich mee, ook voor de manier waarop wij ons werk doen. Het bijhouden van digitale en technologische ontwikkelingen, en het ontwikkelen van onze eigen digitale en technologische vaardigheden zien we daarom als een doorlopend proces. Zo kunnen we deze competenties inzetten voor het optimaliseren van onze dienstverlening en overdragen (aan onze doelgroepen).

Doelstelling

Bibliotheek Salland is een moderne, toegankelijke en efficiënte organisatie die optimaal gebruik maakt van technologie.

Resultaten

- Alle gebruikers hebben toegang tot digitale en fysieke bronnen, ongeacht hun locatie of beperkingen.
- Veilig informatiebeleid.
- Optimale interne samenwerking en communicatie m.b.v. ICT hulpmiddelen.

Hoe doen we dat?

- We ontwikkelen een strategische IT-visie.
- Informatiebeveiligingsbeleid opstellen.
- Verbeteren van ICT-vaardigheden van personeel.
- Training en bewustwordingsprogramma's voor medewerkers.
- Aansluiten bij de Coöperatie Samen Digitaal Innoveren.

Rapportage

- Aantal informatiebeveiligingsincidenten.
- Gebruik en tevredenheid door gebruikers van digitale diensten.
- Tevredenheid van medewerkers.
- IT-vaardigheden van medewerkers.

Financiën

Onze ambities waarmaken en een duurzame impact hebben op onze gemeenschap, vereist dat we financieel gezond zijn. Nu én straks. Een meerjarenbegroting heeft als doel om inzicht te krijgen (en geven) in onze financiële positie. Zo kunnen we bewust keuzes maken en indien nodig tijdig bijsturen.

Doelstelling

Bibliotheek Salland is en blijft een financieel gezonde organisatie.

Resultaten

- Een gezonde financiële balans met voldoende reserves om onverwachte uitgaven op te vangen.
- Langdurige en diverse financieringsbronnen, zoals subsidies, donaties en inkomsten uit lidmaatschappen.
- Gerichte investeringen in projecten en programma's die de grootste impact hebben op de gemeenschap.
- Vermindering van operationele kosten door efficiëntere processen en technologieën.

Hoe doen we dat?

- Meerjarenbegroting opstellen.
- Investeringsplan maken.
- Partnerschappen met andere organisaties aangaan om gezamenlijke projecten te financieren en uit te voeren.
- Periodieke financiële rapportages, gerelateerd aan de maatschappelijke opgaven aan stakeholders.

Rapportage

- Begroting.
- Kwartaalresultaten.
- Jaarrekening.
- Liquiditeitsprognoses.

Informatie en communicatie

Onze bibliotheek is de centrale (start)plaats voor lezen, leren, informeren en participeren in de regio Salland. Door onze merkidentiteit en kernwaarden vaker en duidelijker naar voren te laten komen bij alle keuzes die we maken, leren de inwoners ons beter kennen. Onze dienstverlening, collectie media en programmering moet nauw aansluiten op de verwachtingen van de inwoners uit onze regio. Zo binden we trouwe bezoekers én weten nieuwe doelgroepen ons te vinden.

Doelstelling

Verbeteren van de zichtbaarheid en betrokkenheid van de bibliotheek in de gemeenschap.

Resultaten

- Een consistente en herkenbare merkidentiteit die door de gemeenschap wordt herkend en gewaardeerd.
- Medewerkers, vrijwilligers en samenwerkingspartners zijn ambassadeur voor (de programmering van) Bibliotheek Salland.
- Nieuwe doelgroepen zijn geïdentificeerd en worden bereikt.
- Een sterkere verbinding met de lokale gemeenschap.
- Verbeterde dienstverlening en programma's die beter aansluiten bij de behoeften van de gemeenschap.
- Een gebruiksvriendelijke en informatieve website die fungeert als een digitaal verlengstuk van de bibliotheekdiensten.

Hoe doen we dat?

- Merkidentiteit ontwikkelen en duidelijk communiceren.
- Ambassadeurs kweken onder medewerkers, vrijwilligers en samenwerkingspartners.
- Doelgroepsegmentatie gebruiken om potentiële nieuwe doelgroepen te vinden en te analyseren welke doelgroepen ondervertegenwoordigd zijn in ons klantenbestand.
- Klantgerichte aanpak communiceren (meerwaarde/relevantie voor de klant is duidelijk).
- Merkidentiteit laden met lokaal karakter.
- Online zichtbaarheid vergroten.
- Evalueren van activiteiten om service en aanbod te verbeteren en beter aan te laten sluiten.
- Inzichtelijk maken van ons maatschappelijk rendement.
- Website ontwikkelen als digitaal verlengstuk van dienstverlening.

Rapportage

- Bereik en betrokkenheid van doelgroepen.
- Aantal clicks en conversie vanuit doelgroepgerichte mailings.
- Tevredenheid van bezoekers en stakeholders.
- Merkbekendheid en imago.

Governance, Risk & Compliance

Bibliotheek Salland wil aan alle stakeholders laten zien dat ze zorgvuldig en betrouwbaar werkt. Dit wordt bereikt door aandacht te besteden aan drie met elkaar verbonden onderdelen:

- Governance: Transparant en goed bestuur van de organisatie.
- Risk: Bewust en verantwoordelijk omgaan met risico's.
- Compliance: Voldoen aan wet- en regelgeving en interne gedragsregels.

Deze onderdelen moeten organisatiebreed worden aangepakt, wat betekent dat het beleid zich uitstrekt over alle delen van de organisatie en dat medewerkers het belang ervan begrijpen. De onderdelen zijn onderling verbonden, bijvoorbeeld door de risico's van niet voldoen aan informatieveiligheidswetgeving en het belang van risicomanagement voor goed bestuur.

Doelstelling

Verbeteren van de algehele governance, risicobeheer en naleving binnen de bibliotheek om een veilige en efficiënte en conforme omgeving te waarborgen.

Resultaten

- Zorgen voor goed en transparant bestuur van de bibliotheek.
- Bewust en verantwoordelijk omgaan met risico's.
- Voldoen aan wet- en regelgeving en interne gedragsregels.

Hoe doen we dat?

Governance

- De bibliotheek heeft een duidelijke bestuursstructuur met gedefinieerde rollen en verantwoordelijkheden.
- besluitvormingsprocessen zijn transparant en worden gedocumenteerd.
- Regelmatige rapportages aan stakeholders over de prestaties en activiteiten van de bibliotheek.

Risk

- Regelmatige identificatie en beoordeling van potentiële risico's.
- Ontwikkelen en implementeren van strategieën om geïdentificeerde risico's te mitigeren.
- Continu monitoren van risico's en de effectiviteit van risicobeheersmaatregelen.

Compliance

- Bijhouden van alle relevante wet- en regelgeving en ervoor zorgen dat de bibliotheek hieraan voldoet.
- Ontwikkelen en handhaven van interne gedragsregels die aansluiten bij onze waarden en normen.
- Regelmatige training en bewustwording voor alle medewerkers over compliance-vereisten.

Rapportage

- Jaarlijks compliance-overzicht.
- Jaarlijks bijgewerkt risicodocument.

**Bibliotheek Salland
locatie Raalte**

Marktstraat 19
8102 CH Raalte

**Bibliotheek Salland
locatie Ommen**

Chevalleraustraat 6
7731 EE Ommen

**Bibliotheek Salland
locatie Olst**

Jan Schamhartstraat 5 f
8121 CM Olst

**Bibliotheek Salland
locatie Heino**

van Sonsbeeckstraat 1
8141 VA Heino

**Bibliotheek Salland
locatie Wijhe**

Langstraat 58
8131 BD Wijhe

**Afhaalpunt
Kulturhus Trefpunt
Heeten**

Dorpsstraat 16
8111 AD Heeten

**Afhaalpunt
MFA De Belte
Nieuw Heeten**

Zwarteweg 24
8112 AD Nieuw Heeten

**Afhaalpunt
De Parabool
Mariënheem**

de Veenhorst 2
8106 BB Mariënheem

**Afhaalpunt
Elckerlyc
Luttenberg**

Butzelaarstraat 22
8105 AR Luttenberg

Meer informatie

Bibliotheek Salland
085 760 61 80
info@bibliotheeksalland.nl
www.bibliotheeksalland.nl